

Vedeli ste, že ....

V roku 1251 vznikla mestská časť Popradu - Matejovce?

„Matejovce sa po prvýkrát písomne spomínajú v listine z roku 1251, ktorou uhorský kráľ Belo IV. daroval turčianskym premonštrátorom Veľký Slavkov. V tejto listine sa názov Matejoviec uvádza v latinskej podobe villa Mathei, neskôr v roku 1279 sa v dôsledku nemeckej kolonizácie objavila nemecká podoba Matzdorf. Názory na pôvod názvu obce sa rôznia. Obec bola po tatárskom vpáde (1241) tak ako celé územie Spiša, na pozvanie Belu IV. kolonizovaná Nemcami. Tým boli poskytnuté výhody, ktoré pôvodné obyvateľstvo nemalo, a preto ich obvykle ochotne prijímali medzi seba. Predpokladá sa, že už v roku 1271 bola obec súčasťou Spoločenstva spišských Sasov. Vytvorenie Spoločenstva umožnilo privilegium kráľa Štefana V. z roku 1271 a zároveň udelilo členom Spoločenstva ďalšie výsady – právo na slobodu, nemuseli robotovať, mali právo vlastníť majetok, právo dediť ho, právo študovať a vykonávať rôzne zamestnania, právo sťahovania, právo zvoliť si farára, právo rybolovu a poľovačky, právo kľčovania lesov a právo vyhľadávania a dobývania rúd. Okrem toho panovník vyňal spišských Sasov spod kompetencie uhorských zákonov a umožnil im súdiť podľa vlastného práva. V roku 1412 nastala zmena vo vývoji Provincie. Uhorský kráľ Žigmund si požičal od poľského kráľa Vladislava peniaze, za čo mu dal do zálohu Spiš. Dňa 8. novembra 1412 sa do zálohu dostalo ľubovianske a podolínske panstvo a trinásť miest so všetkými príjmami, daňami a inými úžitkami. Úradným jazykom v meste bola nemčina, vzhľadom na prevahu nemeckého obyvateľstva. Symbolom výkonu verejnej správy, dokladom existencie kancelárií a prostriedkom overovania platnosti písomnosti boli pečate a pečatidlá. Do roku 1772 bola obec v zálohu Poľska. Pôvodní obyvatelia Matejoviec sa zaoberali zväčša poľnohospodárstvom. Podstatná zmena v živote obyvateľov nastala v roku 1845, keď tunajší rodák Karol August Scholz založil dielňu na výrobu česadiel na kone. V roku 1903 začala v obci pracovať smaltovňa. Od roku 1969 je v Matejovciach závod na výrobu automatických práčok (Soják 2001, s. 17-31)¹.

¹ SOJÁK, Marián. Kapitoly z dejín Matejoviec. 2001.